



Urtica
therapeutische leef-
werkgemeenschap &
biologisch-dynamisch
bedrijf
De Vijfsprong

Werkend herstellen

Dagbehandeling
of klinische opname
bij Urtica De Vijfsprong



Werkend herstellen

Inleiding	3
Het gezonde is de basis	4
Samen leven en werken	4
Landbouwbedrijf De Vijfsprong	5
Behandeling op Urtica De Vijfsprong	5
Werkend herstellen, voor wie?	5
Intake & proefweek	6
Fasering van de behandeling	7
Groepstherapie en kunstzinnige therapie	7
Beeldvormende bespreking	8
Waarin kom je de antroposofie tegen?	9
Zakelijke gegevens	10
Meer weten?	11

Inleiding

Vlakbij Vorden, in het buitengebied, bevindt zich de therapeutische leef- en werkgemeenschap Urtica De Vijfsprong. Het betreft een samenwerking van zorginstelling stichting Urtica, biologisch-dynamisch agrarisch bedrijf De Vijfsprong en de winkel Vijfsprong Natuurvoeding.

Urtica De Vijfsprong biedt behandeling aan mensen met een psychiatrische problematiek en zorg aan mensen met een verstandelijke handicap. Het samen leven en werken staan hierbij voorop. Het boerenbedrijf is hierin de spil, antroposofie de inspiratiebron.

In deze brochure **Werkend Herstellen** lichten wij onze dienstverlening aan mensen met psychiatrische problematiek toe. De dienstverlening aan mensen met een verstandelijke beperking of een stoornis in het autistische spectrum staat in de brochure *Samen Leven & Samen Werken*. Informatie over onze poliklinische activiteiten treft u aan in de brochure de *Polikliniek van stichting Urtica*.

Het gezonde aanspreken is de basis

Uitgangspunt voor de zorg- en hulpverlening is dat een gezond leef- en werkklimaat genezend werkt. Het zwaartepunt van de hulpverlening ligt in het aanbieden van een omgeving waarin het gezonde overheerst en waarin mensen worden aangesproken in hun kracht. Op Urtica De Vijfsprong wordt hierom zinvol werk gecombineerd met een rijk sociaal en cultureel leven. Therapeutische begeleiding ondersteunt het genezingsproces.

Samen leven en werken

Een wezenlijk kenmerk van de therapeutische leef-werkgemeenschap is het samen leven en werken van mensen met een verstandelijke handicap, de zorgvragers, en mensen met een psychiatrische hulpvraag, de hulpvragers. Voor de mens met een verstandelijke handicap betekent de ontmoeting met een hulpvrager dat er een appèl gedaan wordt op zijn innerlijke beweeglijkheid. Hij krijgt in zijn werk- en leefomgeving intensief te maken met mensen van verschillend pluimage. Dat maakt zijn leven rijker en geeft vaak verrassende verbindingen. Hulpvragers ontmoeten in de zorgvrager iemand die veelal direct en vanuit zijn gevoel reageert. De zorgvrager zal de hulpvrager niet gauw be- of veroordelen, wat vrijheid in ontmoeting mogelijk maakt. Bovendien doet de zorgvrager een beroep op de verzorgende en begeleidende kwaliteiten van de hulpvrager.



Landbouwbedrijf De Vijfsprong

De Vijfsprong is een modern agrarisch bedrijf met koeien, bouwland, tuinbouw, zuivelverwerking en een kas. Er wordt gewerkt volgens de biologisch-dynamische methode. Gemengde bedrijfsvoering is het ideaal, met voederteelt voor het vee en mest voor het land. Biologisch dynamisch wil zeggen dat er voorwaarden-scheppend gewerkt wordt om bodem, plant en dier tot hun recht te laten komen. Dit houdt onder meer in dat er geen kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt worden. Verder worden er zoveel mogelijk natuurlijke processen en invloeden ingeschakeld zoals het gebruik van kruidenpreparaten, het zoeken naar de juiste verzorgingsstijdstippen van dier en gewas en het werken aan het eigen karakter van het bedrijf in relatie tot de omgeving.

Werkend herstellen, voor wie?

In de loop der jaren is duidelijk geworden, welke mensen baat hebben bij een behandeling op de Vijfsprong. We nemen niet-diagnose specifiek aan. We staan dus open voor mensen met uiteenlopende psychiatrische problemen, waarbij herkenbaar is, dat die problemen verstorend werken op de levensvreugde, het levensritme en het levensonderhoud. Er is behoefte aan opname in therapeutische gemeenschap, dit geldt overigens voor zowel de dagbehandelings- als de klinische variant. Door onze lange behandelervaring weten we, dat bepaalde doelgroepen veel minder baat lijken te hebben bij de behandeling op de Vijfsprong. Het gaat dan om mensen met een psychiatrisch organisch probleem (bijvoorbeeld: niet aangeboren hersenletsel), acute verslaving, psychotisch zijn (dit in tegenstelling tot ooit zijn geweest); of niet in staat zijn van het verzorgen van zichzelf.

Brief, intake, proefweek en behandeling

Een klinische- of dagbehandeling begint met het schrijven van een brief waarin de biografische gegevens, de omschrijving van het probleem en de concrete hulpvraag een plek krijgt.

Ook staat er in, wat er van de opname verwacht wordt: doel van de opname/behandeling. Op basis van de brief (maximaal drie kantjes A4) volgt een uitnodiging voor een intakegesprek, wanneer de behandelaren van Urtica menen, dat aan de verwachtingen kan worden voldaan. Het gesprek vindt plaats op Urtica De Vijfsprong met de psychotherapeut of de psychiater en de behandelcoördinator.

Van het gesprek wordt verslag gemaakt: dat wordt toegestuurd aan cliënt en verwijzer. Vanuit het intakegesprek kunnen zo nodig voorwaarden worden gesteld voor een eventuele proefweek en/of opname. Als beide partijen menen, dat behandeling op Urtica De Vijfsprong zinvol kan zijn, dan volgt een proefweek. In deze proefweek werkt en leeft de aanstaande hulpvrager zoals dat in grote lijnen ook gedaan wordt tijdens de behandeling. Er is alleen geen deelname aan het groepsgesprek en aan de kunstzinnige therapie. Tijdens die week is er wel een gesprek met psychotherapeut (als de psychiater de intake verzorgd heeft) of met de psychiater als de psychotherapeut bij de intake aanwezig was. Tevens zal de huisarts van onze stichting worden bezocht voor een korte kennismaking en bespreking van de problematiek.

Na deze proefweek wordt op grond van de bevindingen van de cliënt en op basis van het advies uit het behandeloverleg het definitieve besluit genomen om al dan niet een behandelovereenkomst voor ten minste zes maanden en maximaal twee jaar met elkaar aan te gaan. Overigens wordt ook van de proefweek een verslag gestuurd aan de cliënt en de verwijzer en/of huisarts.



Fasering van de behandeling

De behandeling op De Vijfprong kent een fasering en behandelduur: die kan variëren van zes maanden tot ten hoogste twee jaar. Van de eerste fase ('aankomen') wordt de duur bepaald na de intake en de proefweek. In die eerste fase gaat het om het wennen en 'ja' zeggen tegen het aan de gang gaan met de eigen problemen. De duur van de tweede ('verbinden met jezelf') en derde fase ('verbinden met de buitenwereld') wordt bepaald na de evaluatie van de eerste fase. In de tweede fase gaat het erom, dat er concreet gewerkt wordt aan en met de problemen. In deze fase vindt ook de groepstherapie plaats. In de derde fase staat de losmaking uit de hechting met de Vijfprong centraal. Mensen gaan zich richten op de resocialisatie. De nazorg is onderdeel van de behandeling en start met de derde fase.

Groepstherapie en kunstzinnige therapie

Naast de individuele gesprekken met psychiater en/of psychotherapeut is er ook wekelijks groepstherapie. Die start na een eerste evaluatie of in de tweede fase. In de groepstherapie is er plek voor het lichaamswerk: het doel daarvan is, dat de mensen in hun lichaam leren komen en dat leren voelen. In de groepstherapie wordt gericht gewerkt aan het aansluiten op de kracht van de mensen in plaats van het voorop stellen van het probleem. Daarnaast is er één keer per week een middag kunstzinnig werken. Deze middag ondersteunt de therapie: kunstbeoefening geeft mogelijkheden om aan de eigen vragen te werken met behulp van een andere 'taal' dan die men gewoonlijk hanteert.



Behandeling op Urtica De Vijfsprong

Uit het hele land kunnen mensen, die een psychiatrische hulpvraag hebben, zich voor behandeling aanmelden.

Opname kan overigens alleen op verwijzing van een huisarts of andere bevoegde instantie.

Als iemand zich aanmeldt, wordt er verwacht dat er in maximaal twee jaar een zodanige verandering mogelijk is, dat het leven weer zelfstandig opgepakt kan worden. Bovendien gaan we er vanuit dat de zelfredzaamheid en sociale vaardigheden groot genoeg zijn om het samen leven en het werken mogelijk te maken, evenals het beheer over de eigen medicatie. Vanzelfsprekend is er bij iemand die hier voor behandeling komt, een positieve houding ten aanzien van de cultuur en de huisafspraken. Omdat het om een tijdelijke behandelplaats gaat, zullen de hulpvragers hun eigen woonadres behouden. De meeste hulpvragers gaan in het weekend ook naar huis. De Vijfsprong is in principe één keer per drie weken een weekend gesloten.

De Vijfsprong kent 5 werkgebieden: de siertuin, het huis, de tuin, het vee en de zuivel. In elk van deze werkgebieden zijn zorgvragers en hulpvragers onder begeleiding van een therapeutisch werkleider werkzaam. De werkzaamheden, weer- en werkomstandigheden zijn per werkgebied verschillend. Door in elk werkgebied een periode van 3 tot 6 maanden te werken, wordt er appel op de verschillende vaardigheden van de hulpvragers gedaan.

Als iemand enige tijd op de Vijfsprong is (na zo'n vier tot acht weken), vindt de beeldvormende bespreking plaats. Het uitgangspunt is, dat ieder mens leeft in de wereld van de elementen: aarde, water, lucht en vuur. Als je gezond bent, zijn die elementen

in harmonie. Maar bij mensen met een hulpvraag, gaan we op zoek naar eenzijdigheden: het teveel of het tekort.

Tijdens de beeldvormende bespreking vertellen de medewerkers het beeld, dat in de loop van die eerste



weken in hun innerlijk is ontstaan. Het geheel van de beelden heft de eventuele eenzijdigheid in het beeld van de ene of de andere medewerker op.

Het totale palet aan beelden geeft een indruk van de verschillende elementen. Via verschillende stappen komen we tot het richting gevende in de behandelattitude, tot adviezen voor het dagelijkse leven en tot beantwoording van vragen rond therapie en medicatie.

De beeldvormende bespreking wordt bijgewoond door de hulpvrager, de woon- en werkbegeleiders, de psychiater, de instellingsarts en de psychotherapeut.

Wekelijks heeft een hulpvrager een gesprek met zijn persoonlijk begeleider. Deze ondersteunt de hulpvrager in het opstellen, bijstellen en uitvoeren van het behandelplan.

Waarin kom je uitwerkingen van de antroposofie tegen

Voor de mensen die hier voor het eerst komen, is de benadering van de hulpvragers opvallend anders gericht dan zij gewend waren. Centraal staat dat de medewerkers een goede balans zoeken in distantie en nabijheid in de hulpverlening. Zij gaan verbindingen aan met de hulpvragers, waarbij het van belang is dat er duidelijke grenzen worden aangegeven. Maar in warmte en nabijheid komt meer op gang dan bij (te grote) distantie.

Er is basaal een gezondmakende structuur. Dagritme, weekritme, seizoenen, jaarritme. Er wordt van de hulpvragers verwacht dat zij meewerken. Er zijn viering van de jaarfeesten, van de verjaardagen. Er is het contact met de zorgvragers in wonen en werken. Dat alles versterkt en stimuleert het gezonde deel in de mens.

Opvallend zijn natuurlijk de beeldvormende bespreking, de kunstzinnige therapieën, de antroposofische medicatie, de uitwendige therapieën. Maar ook de voeding waarbij zoveel mogelijk gebruikt wordt gemaakt van producten uit de biologisch dynamische landbouw, die zijn werkwijze evenzeer aan de antroposofie ontleent als de zorginstelling.

De streefrichting in alles is ontwikkeling. Ontwikkeling van de individuele vermogens, maar ook ontwikkeling van de sociale vaardigheden. Uit onderzoek ('werkend herstellen': rapportage van

het Trimbosinstituut) blijkt, dat de klachten bij de hulpvragers na de behandeling weliswaar nog aanwezig zijn, maar dat het omgaan met die klachten duidelijk is verbeterd. De mensen leren vanuit die ontwikkelingsgedachte vooruit te komen, ook met de eigen problematiek. Over de kwaliteit van leven kunnen mensen weer positiever denken. Overigens zeggen de mensen bij de eind-evaluatie vrijwel zonder uitzondering, dat de geformuleerde doelstellingen (bij de start van de behandeling) zijn gehaald.

Zakelijke gegevens

Financiering

Gezien de schaalgrootte van onze instelling is onze toelating/-erkenning reeds jaren geleden ondergebracht bij GGNet. Voor een cliënt van stichting Urtica betekent het dat men ingeschreven staat bij deze organisatie. De behandeling op Urtica De Vijfsprong wordt gefinancierd via de ziektekostenverzekering. Het streven tijdens de behandeling is dat iemand binnen 1 jaar klinisch uitbehandeld is en verder kan gaan in de deeltijdbehandeling.

Gezien ons landelijke opnamemogelijkheden kan dit leiden tot vervoersproblemen. Om dit te voorkomen hebben wij in het dorp een woning gehuurd waar mensen tijdens de deeltijdbehandeling gebruik van mogen maken. Hier staat een echter wel een gebruikersvergoeding tegenover.

Het behandelaanbod van onze stichting is vrij uniek. Door het doorlopen van het behandelprogramma van een half jaar tot 2 jaar kan het voorkomen dat iemand langer dan 1 jaar klinisch opgenomen is. Indien dit het geval is, zal er voor diegene aanspraak gemaakt moeten worden op de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. (Dat kan alleen als daarvoor door het Centraal Indicatieorgaan Zorg (het CIZ) een indicatie is afgegeven.)

Deze Ciz-aanvraag zal door ons verzorgd worden en met betrokkene doorgenomen worden. Bij opname langer dan een jaar volgt ook een eigen bijdrage regeling, conform de AWBZ-wetgeving.

Crisissituaties

Indien iemand, om wat voor reden dan ook, in een psychische crisis belandt waardoor opname in een psychiatrisch ziekenhuis nodig lijkt, vallen we terug op een Regionaal Geestelijk Gezondheidscentrum of de Bernard Lievegoedkliniek te Bilthoven.

Kwaliteitszorg

Urtica De Vijfsprong werkt zo veel mogelijk aan het versterken van de kwaliteit van het leef- en werkklimaat. Dat komt zowel de ontwikkeling van onze zorg- en hulpvragers als die van onze medewerkers ten goede. Sinds 2002 is onze stichting gecertificeerd, voorheen betrof het een ISO-9002 certificaat, tegenwoordig zijn we conform de HKZ-normen gecertificeerd.

Meer informatie hierover is te vinden op: www.hkz.nl

Meer weten?

Voor nadere informatie kunt u contact met ons opnemen of een kijkje nemen op onze website: www.urticadevijfsprong.nl



adresgegevens

Urtica De Vijfsprong

Reeoordweg 2a

7251 JJ Vorden

Tel. 0575-553459 Fax. 0575-552030

info@urticadevijfsprong.nl



therapeutische leef-werkgemeenschap
en biologisch-dynamisch bedrijf

Reeoordweg 2a
7251 JJ Vorden
Tel. 0575-553459
Fax. 0575-552030
info@urticadevijfprong.nl
www.urticadevijfprong.nl